

El llenguatge

La idea antiga i l'actual

12/XII/1978

Les limitacions que coneix l'ús de l'apòstrof quan l'article del femení singular, la forma la precedeix un mot començat en vocal o h haurien d'ésser lògicament ben conegudes, ja que no deixen de figurar ben especificades fins i tot als més elementals dels tractats gramaticals. Aquesta limitació es concreta en la norma que diu que l'article la manté la integritat de la seva forma, és a dir, no s'apostrofa, davant els mots començats en les vocals i, u àtones, precedides o no d'una h. Això no priva que encara algú escrigui habitualment, si no sistemàticament, «l'història», «l'imatge» —avui en què sembla que la imatge és una cosa tan important—, «l'influència», «l'unitat», en lloc de la història la imatge, la influència, la unitat, o «l'infermeria» en lloc de la infermeria tal com, ens cal confessar-ho, ha aparegut no fa gaire en un text del qual som directament responsables.

Però no és únicament la limitació en l'ús de l'article del femení singular el que s'ignora o s'oblida amb certa freqüència, sinó també, encara prou vegades, la mateixa norma bàsica de l'apòstrof referent a la forma la. En diversos textos impresos, fins i tot en algun titular de vistosa tipografia, hem pogut observar, ara darrerament, exemples de la falta d'aplicació d'aquesta norma com «la oportunitat», «la actitud», «la hora» i «la Entesa dels Catalans», en lloc, és clar, de l'oportunitat, l'actitud, l'hora i l'Entesa dels Catalans.

Un cas, que podríem qualificar d'especial, perquè a cops fa vacil·lar fins i tot els qui coneixen bé la norma, és aquell en què l'article precedeix un adjectiu que es refereix a un nom sobreentès o esmentat abans. Efectivament, en expressions com la vegetació europea i l'asiàtica, la literatura francesa i l'anglesa, la vocació literària i l'artística, la història antiga i l'actual sembla com si l'enllaç que l'apòstrof estableix entre l'article i l'adjectiu elimini la idea que entre aquests dos termes hi ha un substantiu sobreentès i indueixi a escriure «la vegetació europea i la asiàtica», etc. En aquest cas, doncs, es tracta simplement de vèncer una mena de repugnància a l'ús de l'apòstrof que no té pas una causa prou justificada.

Albert Jané